

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28.— Cor.

Pe jumătate an 14.— „

Pe 3 luni . . . 7.— „

Pe o lună . . . 2.40 „

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 40.— franci

Telefon

pentru oraș și interurban

Nr. 750.

REDACTIA

și

ADMINISTRAȚIA

Strada Zrinyi N-rul 1/a

INSERTIUNILE

se primesc la administrație.

Mulțumite publice și Loc

deschis costă șirul 20 fil.

Manuscrise nu se in-

napolază.

ROMÂNUL

Ultima oră.

TRUPELE AUSTRO-UNGARE CONTINUĂ ÎN-
NAINTAREA.

Budapesta. — Atât raportul oficial cât și declarația primului ministru remarcă atitudinea entuziastă a trupelor de pe teritoriul de operațiuni dela sud. Armata noastră nu cunoaște greutăți și piedeci.

În curând vom avea de înregistrat noi și admirabile acțiuni de arme.

Trupele noastre înaintază cu multă hotărâre în toate direcțiunile.

NOUI CHEMĂRI SUB ARME.

Budapesta. — (Oficial. Cenzurat.) Peste 8—10 zile va avea loc din cauza stărilor de război chemarea înainte de termen a recruților și completașilor din anul acesta. Vor fi chemați totodată și honvezii rezerviști și completași concediați precum și toți acei glotași cari au fost soldați.

Deasemenea vor fi rechemati soldații concediați pentru scerș.

NEUTRALITATEA ITALIEI.

Directorul biroului de cabinet din Berlin, Bollati a plecat în comisiune la Roma și se speră că străduințele lui de a câștiga Italia pentru menținerea strictei neutralități, rezistând curțăriilor Franței și Angliei vor fi încoronate de succes. Bollati a fost ca șef al biroului de cabinet al ministrului de externe marchizul Di San Giuliano, împreună cu principele de Avarna totdeauna un fervent aderent al apartinerii Italiei la tripla alianță.

CONTELE ANDRÁSSY ȘI ROMÂNIA.

Contele Andrassy scrie un important articol de fond în ziarul „Magyar Hirlap”, pledând pentru o alianță de arme între România și Austro-Ungaria. Vom reveni asupra lui.

Nota Angliei.

Viena, 14 August.

Anglia și Franța au declarat deci împreună război Austriei. Era un lucru care se putea prevedea. Isbucnirea războiului între Germania și tripla înțelegere nu putea duce decât la asta. Lumea diplomatică se aștepta la o astfel de desfășurare a evenimentelor, și de mai înainte a luat toate măsurile necesare. Deci pentru ea nu-i o surprindere. În cercurile diplomatice autorizate iată cari sunt părerile despre această declarație:

Sir Edward Grey a făcut declarația în numele Franței și Angliei. Și și-a întemeiat acest pas pe faptul, că prin plecarea ambasadiorilor din Viena și Paris legăturile diplomatice directe erau întrerupte între Franța și Austria. Franța, după cum a spus dânsul, declară război Austriei din două motive: 1) pentru că Austria sprijinește dușmanul Franței, Germania, și e în război cu aliatul ei, care e Rusia, 2) pentru că guvernul francez știe cu siguranță că Austria a trimis trupe la granița franceză. În legătură cu aceasta a declarat apoi secretarul de externe al Britaniei: deoarece Franța e în raporturi de război cu Austria, Angliei nu-i mai rămâne decât să ia aceeași atitudine.

Din întreagă declarația reiese clar un fapt: politica engleză are anumite îndatoriri fixe față de Franța, și trebuie să se acomodeze, supunându-se chiar politicei de pe malurile Senei.

Că aceste îndatoriri există, se poate vedea din ținuta Angliei în anii din urmă.

Anglia a declarat război Germaniei, pen-

trucă aceasta a încălcat neutralitatea Belgiei. Deci Anglia acum apără neutralitatea unei țări. Dar mai anii trecuți Olanda voia să întărească orașelul Vlissingen, tocmai ca să-și poată păstra neutralitatea, și să nu fie expusă, ca din țarinile sale să facă teren de război pentru puteri rivale. Dar atunci atât la Paris, cât și la Londra, și mai ales la Londra s'a pornit mișcare și neliniște. Atunci Anglia se temea că prin fortificarea Vlissingenului ea nu va mai putea pătrunde cu vasele sale de război prin gurile Scheldei, și nu va mai putea vătăma neutralitatea Olandei. Făcea aceasta căci așa-i dictau interesele.

Și de data asta nu un simț moral superior, nu idealismul a determinat Anglia să intervină și să apere ea neutralități. Sunt interese materiale, interese fixate prin convenții, cari o silesc să ia atitudinea, ce-a luat-o.

Cât despre Franța, e un lucru cunoscut că în ideea revanșei slăbise tot mai mult; nemulțămirea Franței cu situația are să se atribuie numai agitațiilor diplomației rusești. Astfel Franța stă în fața unor influințe ciudate, cari o silesc să intre în slujba intereselor rusești, și să-și uite pe ale sale. Iar poporul francez nelăsându-se ușor influențat precum voia diplomația rusească și în urma ei cea franceză, guvernul pentru a-i răscoli patimile s'a văzut silit să recurgă la aceste minciuni și să afirme că Austria a trimis trupe la granița franceză.

Nu-i deci vorba de echitate și de iubire de pace, cum vrea să înfățișeze Sir Edward Grey lucrurile. E vorba de interese și de legături ascunse, cari aduc puțină cinste trâmbișatei democrației franceze și engleze, care întinde mână de ortăcie cnutului rusesc.

La gară.

— Itinerarul militar. —

De Ion Clopotel.

II.

„Gara” pe care o privește itinerarul nostru militar este un teritor mic pe o vastă extenziune geografică. Întinsa hartă a monarhiei în ne-numărate puncte e brodată cu silueta ei, pe cursul liniei ferate.

Intrarea în vigoare a itinerarului militar a pricinuit „Gării” și indispoziție. Ea va fi lipsită de una dintre desfătărilor statornice pe cari i le oferiau trenurile până aci. Unde sunt vagoanele de comoditate, de clasa I., II., sau cel puțin III., unde sunt strălucitoarele vagoane-restaurante, unde sunt numeroasele chipuri odihnite, cari răsăreau din ferestre, — unde este decorul așa — element indispensabil de confortare, pe care i-l dădeau trenurile de căte-ori își desirau trupurile ne sine, pentru puțină odihnă?... Locul vagoanelor de comoditate l'au luat vagoanele prismatice, cu fete din table roșcate, mâncate de rugină, măzgălite de creta paznicilor cu literele: „podgyász szakasz”, departamente de pachete ori de tot felul de marfă...

În schimb fondul senzațiilor nu e mai sărac decât în trecut. Vagoanele astea coboară neobișnuit de mult popor, în uniformă albastră largă, popor setos, a cărui întâie preocupare la

gară este să ia cu asalt butoaiele mari în coaste cu o prăjină purtând inscripția: „iható viz”, apă de băut sau apă bătută de soare....

Pe cât de uniform e aspectul extern al poporului ăstuia, pe atât de variat, de multicolor, de pitoresc e aspectul său intern, sufletesc. „Gara” e frapată de mozaicul ăsta, și stă în nedumerire cum mîntea omenească a putut să sintetizeze o înfățișare comună externă din atâtea înfățișări sufletesti, distincte, perfect lămurite. Din poporul ăsta doar fac parte Nemți prudenti, Svabi flegmatici, Ruteni mizeri, Maghiari cu suflet plin, Săcui focosi, Români veseli ori tăcuți, etc....

La gara unui sat de munte întreb pe un rezervist bătrân:

— Ei bade, gata de drum?

— Precum vezi!

— Cum ți-ai lăsat pe cei de acasă?

— În mila Domnului. Se vor găsi oameni de suflet cari le vor sări în ajutor. De altfel se apropie postul sŃtei Mării, legumărie va fi destulă, poame destule, și — știi dta — când sunt poame noi nu pierim de foame. Orzul stă să dea în copt: vor face mămăligă de orz!...

— Și unde vă duce?

— Acolo la Dunăre, să ne răfuim cu Sărbu!

Va merge el cum va merge, numai de nu s'ar amesteca Muscalu... Dar fie ce va fi, eu trebuie să culec 10 la pământ din dușmani, apoi pot cădea și eu. De nu mi-aș da viața pe degeaba”...

Un fragment care vădește starea de spirit în soldătimea ridicată din mijlocul neamului nostru.

Mă strecur cu greutate prin mulțimea imbulzită la gara unui oraș mare, vrând să prind un loc bun. După ce am reușit, adast în liniște sosirea trenurilor vestită de troznetul de șni. Sunt trenuri cu armată diferită închisă în podgyász-szakasz-uri, sunt trenuri cu tunuri redutabile încărcate pe vagoane deschise, sunt trenuri cu transport al mijloacelor de subzistență în campanie, — toate, trenuri salutate cu însufletire de mulțime.

Intr'un târziu încep să circule un alt soi de trenuri, cele de transport cu cai de rechiziție. La gura vagoanelor întredeschise se deslușesc păzitorii cailor, și câte trenuri de acest fel am avut ocazia să văd, toate erau provăzute cu păzitori români, în port românesc. Pe mâna lor e încrezută îngrijirea de cai, *curățenia* vagoanelor....

Ce putere magică au uneori cuvintele!

Mă las influențat de magica putere a cuvântului *curățenie*....

Intr'adevăr, neamul nostru joacă un rol însemnat în curățenia acestei țări. Din mijlocul lui se desface un însemnat contingent de oameni depozitați, desmosteniți, contingent pe care nu-l dau celelalte neamuri conlocuitoare. Profesiunea acestor desmosteniți le-o dă statul, deci e o profesiune publică. — Deodată cu cîripitul de rîndunea, ei se mișcă în valuri mai

Un articol al dlui S. Mehedinți.

— Fragment. —

lată de ce, regretăm din suflet că la hotărârea cuminte și demnă a consiliului de Coroană de a păstra o atitudine expectativă și de a ne pregăti pentru interesele noastre, o seamă de oameni fără răspundere (ori unui de bună seamă inspirați — sunt știute mijloacele de inspirație în astfel de timpuri) răspândesc prin ziare știri și imping la manifestări (aluzie la demonstrațiile antiaustriace, despre cari am scris și noi la timp. Red. Rom.) care sunt neconforme cu lealitatea unui popor în „expectativă”.

„Cât suntem încă pe pace” vorba bătrânului dela Rovine, o singură purtare este folositoare și demnă; să fim nepărtinitori și să ne pregătim.

Căci de când e pământul pământ, n'a fost nici un eveniment mai plin de urmări istorice, decât acela ce se desăsoară acum înaintea ochilor noștri. Marele război al lui Napoleon în Rusia e abia un epizod, față de uriașa dramă ce a început și care va inaugura o nouă eră în viața politică și economică a planetei.

Ori care ar fi însă sentimentele noastre, nu noi, Românii vom fi factorul hotărâtor pentru aceste relații mondiale. Noi, în măsura puterilor, suntem datori să fim factorul decisiv în sfera geografică a intereselor noastre.

Dar pentru aceasta ne trebuie o reală seninătate, și cea mai concentrată atenție asupra faptelor.

Regretăm, firește, din suflet că în grozava încercare de azi stau unele împotriva altora națiunile cele mai alese ale omenirii.

Din fericire, avem prilejul moral că n'am nedreptățit pe alții, ci am fost noi nedreptățiți și împilați de alții. Și fiindcă veacul își face acum socotelile, cor drepti, să fie puternici, și suntem siguri, vor izbândi.

Să așteptăm deci și să ne pregătim. În locul zarvei de cafenele, tăcere. În locul știrilor de vinovată senzație, să întărim spiritul public, întorcând ochii poporului nostru spre ceea ce este înălțător de suflet.

Din nou, trenurile încep a fi pline de uniforme albastre. Din nou, cei ce au isprăvit se cerea și prășitul se îndreaptă unde-i chiamă țara. Din nou frunțașii tineri ai satelor, cu trista de gât, vin câlări pe desălate la cazarma regimentelor de cavalerie. Slavă ție, oștire a României. Ai fost fala noastră anul trecut: ești toată nădejdea noastră acum.

Ești cu atât mai mult speranța noastră, cu

cât știm că rândurile tale au sporit și a sporit și sufletul tău. Cunoaștem adâncă pregătire pe care tineretul adunat la școala din Dealul Spierei sub inimosul colonel Sturdza, precum și în alte școli militare, a căpătat-o în anul acesta. Știm din văzute și auzite ce se petrece acum la Roman, Constanța, Ploiești, Craiova și București, unde floarea tânără a învățătorimei s'a adunat pentru pregătirea militară. În curând, vom avea cu o mie și mai bine de ofițeri, — în afară de cei aduși de promoțiile regulate.

Sub povara grijilor noastre, avem deci și de ce să fim mulțumiți. Ofițer român și învățător-ofițer, țara vă privește și vă așteaptă la fapte, „pentru neam și pentru rege”. Nu uitați că în Istoria poporului românesc voi ați sosit în momentul cel mai solemn. Tot trecutul nostru zadarnic a fost... de geaba au trăit și au murit părinții și strămoșii noștri, dacă voi nu dați României ceea ce întregul neam așteaptă dela voi. În vârful spadei voastre stă deci tot viitorul României.

De aceea, toți cei ce suntem oameni de cultură și cu reală grijă pentru ziua de mâine, să ne gândim numai la ale noastre.

E o mișelie, față de țară, să ne risipim puterile pentru altceva decât pentru înaintarea statului.

De aceea fiindcă vârtejul se apropie, datorita noastră e să fim tari, cât se poate tari, și să ne gândim numai la ale noastre.

Iar când va bate ceasul, un singur cuvânt să iasă din piepturile noastre:

Trăiască armata României, temelie neclintită a idealului nostru cinstit și drept.

(„Epoca”.)

Atitudinea României.

O însemnată personalitate din România a făcut ziarului „Budapester Tagblatt” următoarele declarații:

„Atitudinea României va fi determinată de interesele existenței sale. Poporul românesc în unire cu înțeleptul său rege a săvârșit o mare operă de cultură și a adus mari jertfe pentru stat și pentru excelența sa armată. În Orientul Europei România reprezintă ideile culturale ale Apusului și în acest punct expus îngrijeste de bunurile cele mai prețioase ale omenimii. România merită ca popoarele culturale să însoțească politica sa cu cea mai mare bunăvoință și încredere. Că România face o politică pașnică și cuminte aceasta nu se poate lua în nume de rău țării care-și datorește acestei politici des-

voltarea. Pe noi nu ne ademeneste luxul, ca să ne lăsăm asvârșiți de valurile vorbelor din politica zilei, noi avem de riscat cu mult mai mult decât ca să ne lăsăm întrebuințați ca unelte ale unei politici de hazard. Unde stăm, acolo rămânem, și situația noastră, care ne menține titlul de națiune de cultură, nu vrem să ne-o slăbim cât de puțin. Aceasta înseamnă, natural, că dacă cineva consecvent ne atacă situația, împotriva sa își îndreaptă întreaga noastră putere. România ne aparține nouă și nu este un teritor fără stăpân peste care pot să treacă trupe străine. România este strict neutrală, dacă însă evenimentele universale o vor atinge-o, desigur, că pe cel ce-i atacă integritatea îl va considera de dușman și i se va opune, pe când prietenii ei vor fi acele puteri cari, cooperând cu viteza armată românească, vor apăra integritatea României.

Primirea insulețită de care s'a împărțit presumpțivul nostru moștenitor de tron, Carol, pretutindeni în monarhie, viile manifestații de solidaritate dintre Ungaria și România, sunt o dovadă că în Austro-Ungaria se aprobă și se justifică atitudinea României și s'a generalizat convingerea că România e un stâlp puternic și prețios al culturii apusene în Orient. Drumul înțelegerii pe care începem să pășim acum, este o garanție pentru un viitor mai bun, în care toate popoarele cari vreau dezvoltarea și progresul omenesc vor coopera solidar”.

Principele Carol în Sibiu.

Fiul principelui de coroană al României a sosit Marți dimineața cu automobilul la Sibiu. Precum se știe venea dela Berlin și trecea spre București. Dejunul îl luă la cafeneaua Habermann în societatea suitei sale, a comisariatului guvernial Betegh, a prefectului Wallbam, a mai multor personalități și ofițeri înalți. Pe promenadă și în fața cafenelei se adunase o mulțime neobișnuit de mare, și făcea principelui ovații entuziaste. Principele a dat în Sibiu și de o cunoștință veche a sa. Tocmai în cafenea se afla și preotul săsesc Dr. Eugen Filtsch, care ani de-a lungul a fost duhovnicul comunității luterane din București și astfel era cunoscut și la palat. Dr. Filtsch, după ce prin o carte de vizită se făcu cunoscut principelui, pe care nu-l mai văzuse de când acesta era copil, fu invitat de generalul Perticari la masa principelui unde rămase câteva minute. Principele își exprimă bucuria că a întâlnit aici o cunoștință a sa din copilărie și-i făgădui că o să ducă negreșit familiei regale și familiei principelui de coroană asigurarea senti-

intâi pe străzile orașelor, cu ochii închiși pe jumătate, delaturând gunoaiele cu măturile stufoase, înmuind praful cu pumpele de apă... Ei îngrijesc de promenăzi, curătesc de omidă pomii și arborii publici, rotunzesc cu foarfecile odraslele tufisurilor ce încunjură grădinile publice....

Ce-ar fi oare dacă oastea caritabililor măturători într'un moment s'ar retrage, decât praful și decâte neplăceri ar fi sesizat publicul?

E bine că cel puțin prin această oaste căpătată acces neamul nostru la funcțiunile publice din țara noastră.

Și e logic și consecvent că Românii n'au neglijat profesiunea curățirii deodată cu itinerarul militar....

Intr'un timp ca acesta, pentru a ocoli orice inconvenient, e consultată preocuparea de subiecte cari fac apanagiul penei în timp de pace, pentru că au ca prim efect calmitatea, — după cum în timp de pace e consult să te prinzi de chestiuni războinice, pentru că au ca prim efect răscolirea opiniei publice, agitarea, frământarea cari dau colorit și tensiune vieții... Chestiunea de mai la vale nu aparține exclusiv unui timp, celui de pace, ci implică prin ființa sa necesitatea suvenirii câtorva momente din timp de război, pentru a fi lămurită (dacă, în general, poate fi lămurită)...

În decursul explorării ce s'ar face pentru lă-

murirea chestiunii: „cât valorează un suflet de om?” — s'ar crea interesante ipoteze, și poate cele mai număroase pe cari o chestiune le- ar putea naște, implica prin ființa sa. Ipoteze numai pentru că sufletul, acea fluiditate eterică al cărei instrument, organ, expresiune este corpul omenesc, nu se lasă măsurat cu mărimi exacte, e imponderabil.

Doi concepțiuni, de pildă, asupra valorii... Feudalul francez dela 1774, în puterea legii, după ce se întorcea dela vânătoare avea dreptul să căsăpiască 2 sclavi pentru a-și spăla picioarele asudate cu sângele ce gâlgăie cald. (Cred a nu trezi oroare când pomenesesc de vărsare de sânge, azi, când toată lumea e obișnuită cu viziuni sângeroase).

În timpul mobilizării din August 1914, o țigancă răspunde unui Român care-i solicita pe unul dintre mulții prichindei goși ce-i dădeau târcoale, în etate de vre-o 9 ani, pentru a și-l lua de ajutor în casă, ori eventual pentru a-l adopta (vorbă să fie!): „nu l'aș da nici pentru un milion de galbeni...”

Iată două concepțiuni bizare asupra valorii sufletului omenesc. Elucidarea aproximativă a chestiunii acesteia multiple simt că depinde de concepțiunile timpului, de împrejurări locale, de spiritul de castă ori de clasă, de natură, temperamentul de neam ori de rasă, de educația publică, etc.

În timpul luptelor electorale un suflet de om

trage în cumpănă nu mai mult decât 10 coroane...

Cât de mult contrastează bunăoară, concepțiunile ce ni le formăm în timp de pace asupra sufletului omenesc, cu cele din timp de război! În timpuri pașnice se accentuează tare asupra demnității, prestigiului, valorii individuale, a fiecărui om în parte, se fac avertismente pentru a-l preocupa cât mai intenț valorificarea, înălțarea spiritului până în regiuni înalte de cultură, și să facă strădanii pentru îndepărtarea instinctelor atavice. Aceste sunt năzuințele democratice moderne cari au statornicit o ierarhie legitimă a valorilor. Ai impresia că un suflet de om trage infinit de mult la cântar, încât greutatea, valorii sale nu-i găsești contraponduri atât de mari...

Dar vine vremea de război... Pentru a mi se vedea mai bine, pentru a cuprinde cât mai multe orizonturi în chestiunea ce mă preocupă, suiu un punct strategic, pe care mi-l oferă „Gara”.

Mii de oameni în uniformă albastră, deșearță, trupurile lungi ale trenurilor, și constat cu mirare că ierarhia valorilor din timp de pace nu mai stă în picioare ci s'a întronat o altă ierarhie legitimă. Mi se sugerează impresia că sufletul a mii de oameni cântărește foarte puțin, atât de puțin încât nu găsești contraponduri în mărime atât de mică...

Stau stupefiat, incapabil de combinații. Și ca omul care nu mai e în stare să controleze

mentelor de
preot bucur
comunicări
presărată de
împreună cu
și în nesfârș
și „eljen” po
cât și la ple
— (Sieb. D

Cetim

„In num
Puii advoca
lui Török A
presărată de
subscrieri:

Dorim să
cest timp d
scris dovad
patrie și re

Spiritul n
noastre le-a
rolare a fil
a sentimentu
poare de su
nele domnie
mai mare l

— totuș, pe
pe domnia t
pentru binele

fără șov
ținuta noast
tor vom co
care stă sub
tru cunoaște

față de reg
verea pe alt
nij azi num
lintă și ace

învingere
și a țărilor.

Rugăm p
declararea t
știința tutur
fără recom
lor ce-și iul

„Se anu
din comitat
conducerea
tie a căutat

în decursul
lalți fii ai p
fesiune se s
vernului să
jertfă necl

dat dovadă
Solia a rug
dintei lor s
fectul Péch

ca spiritul
surile lor s
rului”.

Arad, 1

ideea străi
imi vine să
se imbie:
prinde 30
transport c
identice, c

Sau 30
Dela ac

ca până la
tă țării ce
o idee as

nesc...

Arad, 1

Ochi
Dar d
Nime
Nime

Insă s
Că n
Ochi
Ochi

mentelor de devotament exprimate de fostul preot bucureștean. Făcu de asemenea câteva comunicări despre călătoria sa de până acum presărată de câteva mici accidente. Apoi urcă împreună cu suita sa în cele patru automobile, și în nestăruite strigăte de „să trăiască”, „hoch” și „eljen” porni din nou la drum. Atât la sosire, cât și la plecarea garda a dat onorurile militare. — (Sieb. Deutsches Tageblatt).

Cetim în „Budapesti Hirlop”.

„In numele poporației românești din cercul Puii avocatul Dr. Victor Popu a făcut pretorului Török Árpád următoarea declarație cu 40 de subscrieri:

Dorim să împlinim o datorie sfântă când în acest timp de prefacere întindem domniei tale în scris dovada alipirei și credinței noastre față de patrie și rege.

Spiritul nostru de jertfă și conștiința datoriei noastre le-au vădit trecutul nostru, însuflețita înrolare a fiilor poporului nostru, dovada eminentă a sentimentului nostru comun cu al celorlalte popoare de sub coroana sf. Ștefan, poruncile și ordinea domniei tale și ale dirigătorilor cu graba cea mai mare le-am dus la îndeplinire și le ducem, — totuși, pentru ca și mai efectiv să îmbărbătam pe domnia ta și pe dirigătorii în opera îndeplinită pentru binele patriei, declarăm:

Înără sovăire vom perzista până în stărsit în ținuta noastră corectă de până acum, — și în viitor vom conduce pe poporul românesc din cerc, care stă sub îndrumarea și creșterea noastră pentru cunoașterea și împlinirea exactă a datorităților față de rege și țară. Voiși ne jertfim viața și averea pe altarul patriei, — pentru că pe noi, Români azi numai o dorință, o speranță sublimă ne alintă și aceasta este:

Învingerea glorioasă a coroanei stului Ștefan și a țărilor sale asupra dușmanilor.

Rugăm pe domnia ta să primești cu căldură declararea noastră, să faci ca să ajungă la cunoștința tuturor forurilor, și să fii și pe mai departe, fără recompensă, apărătorul devotat al Românilor ce-și iubesc pe regele și patria”.

„Se anunță din *Zelau*: în numele românimeii din comitatul Sălajului o solie de 8 membri sub conducerea locțiitorului de episcop Alexandru Sotie a căutat pe prefectul Péchy Imre vestindu-l că în decursul grelelor încercări se simt una cu ceilalți fii ai patriei, fără deosebire de limbă și confesiune se simt înclinați ca pe reprezentantul guvernului să-l asigure de credința și spiritul de jertfă neclintit față de rege și patrie, de care au și dat dovadă fii lor deodată cu înrolarea sub steag. Solia a rugat apoi pe prefect ca exprimarea credinței lor să o aducă la cunoștința Maj. Sale. Prefectul Péchy Imre a mulțumit soliei și i-a rugat ca spiritul căruia i-au dat expresiune prin discursurile lor să-l răspândească și în mijlocul poporului”.

ideea străină stăruitoare la „poarta minții” sale, îmi vine să primesc de-a gata combinația ce mi se îmbeie: un vagon dintr’un tren de soldați cuprinde 30 de soldați, alt vagon dintr’un tren cu transport de cai cuprinde 6 cai. Vagoanele sunt identice, ca formă, ca mărime, ca material...

Sau 30 de oameni, sau 6 cai...

Dela acest moment începând m’am hotărât ca până la vremuri mai bune să proferez cu toată tăria convingerea, că... nu-mi pot face nici o idee asupra ponderabilității sufletului omenesc...

Arad, 15 August.

Ție..

Ochi noptatici, ca păcatul,
Dar dușoi, cum e lumina,
Nime nu vă vede chinul,
Nime nu vă știe vina.

Insă spune dunga neagră,
Că ’ngropați în perne plângeți...
Ochi noptatici, ca păcatul,
Ochi frumoși de ce vă stângeți?

I. COSTA.

Evenimentele din Albania.

Insurecțiunea albaneză la conflințele Muntenegrului. — Oșterii olandezi au părăsit Durazzo. — Vizita regelui Wilhelm în tabăra voluntarilor români.

— Dela corespondentul nostru. —

Durazzo, 7 August n.

Dela izbucnirea războiului austro-sârb insurgenții albanezi s’au mai potolit respective au mai rărit’o cu atacul contra capitalei Durazzo. Cu toate acestea însă nu dau nici un semn de împacare cu regele Wilhelm, deși, ei, precum e regele informat, sunt cu totul eșofați neavând nici muniție, nici alimente, fiind impresurați de toate părțile și neavând nici o cale deschisă spre mare, pe unde s’ar putea câștiga cel puțin alimente. Starea aceasta tristă a lor e dovedită și prin faptul, că nu cutează să năvălească asupra orașului Durazzo, deși prea bine știu, că numărul voluntarilor a scăzut foarte mult prin aceea, că Germanii, Olandezii și Austriacii au fost chemați sub arme în patria lor.

Interesul insurgenților a luat acum o altă direcțiune. În regiunile locuite de Albanezi din Muntenegru s’a ivit o mișcare insurecțională, care a adus guvernul muntenegrin în o perplexitate mare. Nu se știe cine a pus’o la cale, se crede însă, că ea e înscenată de către Albanezi cu scopul, de a aduce pe tapet din nou la discuția proximă internațională, chestiunea albaneză.

Poporațiunea din **Castrati** și din **Clementi**, — care în virtutea tractatului dela Londra a fost încorporată Muntenegrului — pusă fiind sub conducerea preoților catolici — de bună seamă din îndemnul Austriei — a început acum o mișcare serioasă ajutați fiind de cele trei mii de Albanezi din regiunile **Vraka**, **Turi** și **Triemsi** și au încunjurat quasi într’un semicerc orașul **Podgorița**, unul din cele mai importante centre ale Muntenegrului.

Guvernul muntenegrin a recunoscut de mult acest pericol, de aceea, luase încă de timpuriu măsurile necesare pentru a putea preveni o eventuală răscoală. Fie prin represalii, silindu-i a emigra din țară, fie prin mituiri și ajutor material dat cu deosebire Albanezilor-mohamedani îi făcea să treacă în Albania și să se înroleze în tabăra insurgenților ce luptă contra regelui Wilhelm.

Acum însă izbucnind războiul austro-sârb, în care Muntenegru vrând-nevrând va trebui să participe, Albanezii au primit curaj și s’au răscolit și e foarte ușor, ca Muntenegru să o pătească. Lipsa de arme și munițiune în Muntenegru e foarte simțită din cauza, că dela asediul Scutarilor n’a avut nici ocaziune, nici mijloace de a se putea reculege și a-și vindeca ranele suferite; magazinele și depozitele de armament stau și azi cu totul goale; guvernul muntenegrin așteptase zilnic să ajungă la cele 74 milioane ce i-le promise marile puteri, din care sumă însă abia a primit 4 milioane dela Italia și care a trebuit să le întrebunțeze pentru acoperirea trebuințelor celor mai arzătoare.

Această situație strâmtorată a Muntenegrului voiesc acum Albanezii să o folosească spre a-și lărgi și ei frontiera țării cu poporațiunea albaneză supusă unei țări străine. Mai adaugând și pericolul iminent, că Austria să ocupe orașele **Antivari** și **Dulcigno**, Muntenegru stă azi înaintea unei lovituri foarte grele, care îi poate periclita chiar existența.

După cum se lățișe fama mai de mult oșterii olandezi, cari fuseser trimiși în Albania de marile puteri pentru a organiza armata și jandarmeria albaneză, au plecat în sfârșit ieri în frunte cu generalul de **Weede** și majorul **Kroon**. Dela sosirea voluntarilor români în Durazzo, cari numai ei dau aspectul unei armatei regulate, Olandezii nu numai că ne priveau cu ochi răi, dar începuse și oarecare intrigi contra Românilor. Regele a recunoscut numai decât, că în joc e invidia, a știut să paralizeze orice conflict și la momentul bine venit le-a zis un adio și probabil că s’a ușurat în mod simțitor de o sarcină grea materială ce o avea cu ei, fără să fie prestat vre-un serviciu guvernului albanez. E destul să amintesc, că armată n’au organizat

de loc, iar jandarmeria constă din 120 soldați și pentru acest serviciu avea să plătească pe general cu circa 60.000 franci anual, iar pe majorul **Kroon** cu 36.000 franci. Unde e cheltuiala celorlalți ofițeri cari unul fiecare avea peste 10.000 franci anual ca să acapareze 120 jandarmi!!! Cu părere de rău însă s’a despărțit atât regele cât și voluntarii români de **Baronul de Lippe**, locotenentul **Schroff** și alți ofițeri germani cari ne iubeau ca pe frați și cu lacrimi ne striga de pe vapor: „Români! vă lăsăm aici având deplină încredere în voi!”

Au mai plecat și toate corăbiile de război până la unica corabie italiană „**Dandolo**” cu două torpiloare.

V’am încunostiințat telegrafic din Bari — căci de aci nu se mai poate telegrafia — cum că regele Wilhelm a vizitat alaltăieri lagărul voluntarilor români ce se află pe o colină deasupra orașului în apropierea palatului regal.

Venise spre a se convinge în ce stare se află voluntarii români, căci azi a rămas numai în nădejdea lor, deoarece ceilalți voluntari au părăsit Albania.

L’a surprins pe rege ținuta cea adevărat militară a voluntarilor și cu o plăcere și bucurie vădită întorcându-se spre majorul **Cristescu** i-a zis: „Numai când sunt în mijlocul dvoastre simțesc adevărata viață militară”. Și mai plăcut l’a surprins precauțiunea majorului **Cristescu**, când a văzut că, calea dela lagăr până la palat e ocupată cu sentinela de voluntari cu atât mai vărtos, că regele venise pe picior și avea acum să treacă tocmai pe dinaintea casei lui **Essad-pașa**, deci a cartierului musulman. Pe fiecare sentinela o saluta afabil iar pe cale s’a întreținut în conversație numai cu ofițerii români și cu corespondentul dvoastră. La grădina palatului l’a întâmpinat regina, care a agrăit pe majorul **Cristescu** în limba românească zicându-i: „Sunt liniștită totdeauna când văd pe regele încunjurat de Români.”

Cu această ocaziune regele a dispus ca majorul **Cristescu** să ia comanda fortelor militare din capitală cât și a fortificărilor; iar locotenentului **Casanova Salustius** i-a dat comanda unei baterii de artilerie. Din cauza căldurilor celor mari, voluntarii vor părăsi lagărul și vor ocupa o cazarmă din oraș.

Baldini.

Scrisoare din Bălgrad.

Alba-Iulia, la 13 August 1914.

La adunarea generală extraordinară a orașului nostru ținută în 10 August a. c. sub preșidul comitetului suprem **Szász József**, comisar regesc, numit pentru comitatul **Alba-Inferioară** și comitatul vecin **Murăș-Turda**, s’a prezentat numeroși membri români ai reprezentanței orașenești, precum și alți frunțași români din loc.

În numele locuitorilor români din acest oraș a luat cuvântul protopopul gr.-or. dl **Ion Teculescu**, rostind următoarea vorbire:

Ilustrissime dle Comisar regesc!

Frunțașii locuitorilor români din acest oraș, profitând de ocaziunea venirii Il. Voastre în mijlocul nostru, și-au luat voie, de a se prezenta înaintea Il. Voastre, — ca comisar regesc, — pentru de a Vă exprima prin graiul meu, — în numele celor prezenți, și a celorlalți locuitori români din loc, cele mai călduroase felicitări pentru înalta și binemeritata distincție, de care guvernul țării noastre V’a învrednicit, când V’a numit de comisar regesc, asupra comitatului nostru și a altui învecinat. Cu bucurie am luat, în special noi Români, la cunoștință aceasta numire, pentru vremurile de adâncă sguiduire și nepilduită frământare, prin care trece în prezent patria noastră, convinși fiind, că nimenea nu ar fi putut, cu mai multă competență și cu mai deplină pricepere a satisface înaltei și grelei misiuni, ca tocmai Il. Voastră, care atât de bine cunoașteți și limba și firea și sufletul, — cu un cuvânt, întreaga ființă a poporului românesc, care în număr covârșitor se află prin părțile acestea.

Deodată cu aceasta însă, — urmând și exemplului, mai întâi inițiat de însuși v.-președintele

partidului național român, dl Dr. Teodor Mihali apoi și de alți confracți de ai noștri, din alte centre, mai voim să folosim această ocaziune și pentru a vă asigura, în calitate de comisar regesc — pentru noi cei prezenți, ca și pentru toți locuitorii români din acest oraș — de cea mai neclintită loialitate față de gloriosul nostru Dominitor și față de tronul Lui, — ca și de cea mai caldă și statornică iubire față de patria noastră mult iubită, așa cum din moși-strămoși a deprins neamul nostru și cum paginile istoriei arată!

Dar sunt, — zice-se-va — tot numai vorbe și cuvinte binerăsuitoare toate aceste! Da. Numai cât, — ca și de altădată — și astăzi — cuvintele noastre sprijinite și documentate sunt prin argumentul cel mai puternic al faptelor. Căci iată, — vin chiar și în momentul acesta, cum de zile întregi vedem, — tot rânduri, rânduri fiii cei mai voioși ai neamului nostru, — în cete, ce pare că nu mai au sfârșit vin ei, cântând voioși, și cu flori în pălărie, ca să se înroleze sub drapelul patriei amenințate!

Un cuvânt li s'a rostit; o singură chemare li s'a făcut: Domnitorul țării Vă cheamă, căci patria e în pericol! și grabnici au pornit cu toți, din adâncurile văilor și din vârful dealurilor, lăsând coasa în iarbă și secerea în holdă, abia mai luându-și răgaz, de a mai arunca o duioasă privire, către părinții și soțiile și pruncii lor iubiți! Lăsat-au colibele lor sărace, ce li s'au părut și de mai puțin preț, când au auzit, că este în primejdie, ceace este mai scump pe lume, adevărată patria, pământul sfânt, în care zac îngropate osemintele strămoșilor lor!

Și în fața acestui preafrumos avânt, care sub ochii tuturor se petrece zi de zi, oare să nu se spulbere, pentru totdeauna, neomenoasele bănușeli și prepusuri, ca și toate celelalte simțiri răutăcioase, ce s'au ridicat de către cei inconștienți, asupra acestui bun și loial popor, care ca'n totdeauna, dă și astăzi proba așa de evidentă și de emoționătoare despre caldă lui iubire de patria străbună!

Și față de noi, cei rămași acasă, oare să mai fie indoială, că atunci, când frații și fiii noștri, sânge din sângele nostru, aleargă spre granițele îndepărtate ale patriei, ca să o apere de cutropiri străine, — inima noastră întreagă nu ar fi cu ei? gândul sufletului nostru nu i-ar urmări pas de pas? și dorul inimii nu ne-ar umplea inima ca: să-i revedem cu bine și să-i îmbrățișăm cu drag, ca victorioși, când se vor întoarce la vetrele lor?!

Ca prin o noapte neagră și plină de tunete și fulgere, cum nu a mai fost, sperăm să trecem — Ilustrissime — și peste aceasta grea încercare, prin care trece acum patria noastră, — ca după aceea să ne ridicăm, să ieșim în zorile dulci și senine ale acelei frumoase și dorite zi, din care începând, în plină armonie și dreaptă frățietate, toți fiii acestei patrii iubite, umăr la umăr să lucrăm pentru bunăstarea și înflorirea ei cea mai deplină, pe cum astăzi cu toții sărim să o apărăm!

Animat de această intimă speranță zic:
Să trăiască Majestatea Sa Impăratul și Regele nostru apostolic.

Să trăiască brava Lui armată!
Să trăiască patria iubită!
Să trăiești Ilustrissime domnule comisar regesc!”

Această cuvântare a făcut adâncă impresie asupra celor prezenți, fiind mai de multe ori aclamată cu „să trăiască” și „eljen”, și întreruptă de aplauze frenetice. Unul fiecare a primit convingerea, că ceace s'a spus nu sunt numai vorbe frumoase, ci fapte ce se petrec, pentru că unul fiecare poate vedea ținuta măreață a țărânului român, care cu atâta demnitate a plecat în război.

Comisarul regesc a răspuns prin cuvinte emoționante mulțamind vorbitorului pentru felicitare, accentuând că între împrejurările grave, prin care trece patria și monarhia noastră, e înălțător faptul, că locuitorii comitatelor Alba-Inferioară și Murăș-Turda, precum și a celorlalte comitate, chemați sub drapel, se unesc cu entuziasm în fața primejdiei ce amenință patria.

Condițiile de primire

în internatul și școala civilă de fete din Arad.
În clasa I a școlii civile de fete se primesc elevele:

a) cari arată prin extras din matricula botezaților că au împlinit cel puțin vârsta de 9 ani și

b) dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale sau primare).

În celelalte clase ale școlii civile de fete se primesc eleve cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare la școale de categoria școlii civile.

Fără asemenea atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V și VI dela școala elementară populară, se pot primi eleve în clasa II—III a școlii civile, corespunzător vârstei, elevei, numai pe baza unui examen de primire, depus cu succes înaintea corpului profesoral al școlii, în sensul ordinațiunii ministrului regesc-ungar de culte și instrucție publică dto 11 August 1887, Nr. 29.000. Examenul de primire este împreună cu o taxă de 20 cor.

Elevele, cari se înmatriculează întâia dată la școala noastră, au să producă extras din matricula botezaților, atestat școlar și certificat de revaccinare.

În cursul complementar (supletor), se primesc elevele cari au absolvat patru clase civile (secundare). Ca eleve private se primesc și elevele cari nu au absolvat 4 cl. și au trecut de 15 ani.

Inscrierile pentru anul școlar 1914—1915 se pot face din 1—3 Septembrie (19—21 August st. v.).

Elevele vor plăti următoarele taxe:

	interne	externe
Taxă de înscriere (odată pentru totdeauna)	6	6
Didactru	50	80
Biblioteca	2	2
Anuar	2	2
Medicină	10	—
Elevele cari vor să învețe muzică plătesc		
10 cor. lunar; la an	(100)	—
Taxa de întreținere în internat	500	—

Didactrul și taxa de întreținere în internat se pot plăti și în patru rate: 1 Sept., 1 Nov., 1 Febr. și 1 Aprilie.

Pentru taxele particulare ale elevelor (cărți, material de scris, lucru de mână, desemn, îmbrăcăminte etc. părinții vor lăsa o sumă oarecare de bani, despre care se va da seamă lunar.

Taxa de întreținere în internat se solvește la Cassa Ven Consistor diecezan gr. or. rom. din Arad, iar celelalte se plătesc la direcțiunea școlii. Toate taxele se plătesc anticipativ.

Elevele interne, cari ar absenta din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, — vor avea să plătească întreaga taxa de întreținere, dar numai în cazul când elevea respectivă, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele cari ar intra mai târziu în internat vor avea să plătească întreaga taxa care cade pe cvartalul în care vor fi primite în internat.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: un covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fete, 1 plapumă cu 2 cearsafuri, 2 cearsafuri pentru pat și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 perechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergere, 3 serviete, toate cu monograme proprii, apoi tacâmuri: cuțit, furculiță, lingură și linguriță, 2 pahare (1 pentru băut, iar altul pentru dinți), 4 cărpe pentru șters lavorul; perie de cap, de dinți, de haine și ghețe; peapțan și foarfeci, haină de port și 1 palton (haină de iarnă), o jachetă de primăvară, 2 perechi de ghețe și 1 ploier.

În cursul anului elevele interne vor primi o haină uniformă, o bluză albă, 2 sorturi în formă de haină, o pălărie de vară și alta de iarnă. Toate acestea împreună nu vor costa mai mult decât 50 cor. și elevele nu vor avea lipsă de alte haine.

Fiind numărul elevelor interne limitat e bine ca elevele să fie anunțate cât mai curând, să putem rezerva locuri, eventual să facem pregătiri pentru 1 Septembrie.

Direcțiunea școlii.

Războiul.

Declarația de război a Angliei și Franței.

Viena. — Ambasadorul austriac din Londra a primit ieri următoarea notă dela „Foreign Office”-ul Britaniei Mari, înaintată de Sir Edward Grey:

„La dorința guvernului francez, care nu mai are posibilitatea de a sta în nemijlocită legătură cu guvernul austro-ungar am onoarea a face Excelenței Voastre următoarea comunicare:

„Guvernul austro-ungar, după ce a declarat război Serbiei și astfel a deschis începutul ostilităților în Europa, fără nici o provocare din partea guvernului francez s'a pus în raporturi de război cu dânsul.

„1. Austro-Ungaria, după ce Germania a declarat război mai întâi Rusiei și apoi Franței, a luat poziție față de Franța, care era în luptă de partea Franței.

„2. După numeroase informații vrednice de credință Austro-Ungaria a trimis la granița germană trupe, între astfel de condiții, cari sunt egale cu amenințarea directă a Franței.

„În fața acestor fapte guvernul francez se vede silit să declare guvernului austro-ungar, că va lua toate măsurile spre a întâmpina această acțiune și aceste amenințări”.

După această comunicare Sir Edward Grey a făcut ambasadorului austriac următoarea declarație:

„După ce în felul amintit ruptura între Franța și Austro-Ungaria e fapt împlinit, guvernul regesc al Angliei se vede silit să declare că începând cu miezul nopții Britania mare se consideră și ea în stare de război cu Austro-Ungaria”.

Bulgaria și România.

„Universul” e informat că reprezentantul bulgar la București, Radew a declarat ministrului de externe român, că mobilizarea Bulgariei nu e îndreptată împotriva României. În cercurile politice române se crede în sinceritatea acestor declarații.

Demonstrații pentru Bulgaria și România.

Joi seara un grup de vre-o 2000 cu steaguri în frunte și intonând imnuri patriotice au aranjat pe piața Octogon din Budapesta o preambulă demonstrativă. Manifestanții s'au dus mai întâi în fața consulatului bulgar de pe bulevardul Andrassy, unde au făcut ovații Bulgariei și regelui Ferdinand. Mulțimea a plecat apoi la consulatul român din palatul Greskam de pe piața Francisc Iosif unde s'au repetat ovațiile entuziaste la adresa României.

Pe la orele 10 demonstrații s'au împrăștiat în liniște.

● **Curățire și vopsire chimică de haine în orice culoare.** ●

● **Călcare lucie de gulere. Comandele din provincă se execută repede.** ●

● **„KRISTÁLY”** ●
● **FABRICĂ DE SPĂLAT CU ABURI** ●
● **CLUJ (KOLOZSVÁR).** ●

● **Pachetare gratuită.** ●
● **La lucrări de peste 10** ●
● **coroane, expediarea se** ●
● **face franco. (Kl 1548—58)** ●

Un vapor olandez cufundat de Ruși.

Ziarul olandez „Allgemeen Handelsblad” primește din Rotterdam știrea că cufundarea vaporului olandez „Aleur” n'a fost cauzată de o nenorocire, ci, după cum s'a constatat mai târziu, a fost cufundat în Marea Baltică de către flota rusească, după ce personalul vasului a fost adus în siguranță.

Proclamația Sultanului.

Constantinopol. — Sultanul a adresat armatei următoarea proclamație:

„În vreme ce noi lucrăm în pace la progresul patriei noastre în Europa a izbucnit un război îngrozitor. Pentru a ne apăra cu ajutorul lui Dumnezeu, drepturile noastre am chemat pe fiii noștri la arme. Încă înainte de a trece întâia săptămână a mobilizării s'au prezentat atâția tineri la arme încât întâiele necesități ale armatei sunt acoperite. Sunt nespuse de mișcat văzând statornicia și patriotismul, de care a dat dovadă poporul meu. Ordinez deci, ca cei mai în vârstă dintre cei cari s'au prezentat, dar nu s'au instruiți încă, să fie concediați deocamdată, până ce vor fi din nou chemați. Acei cari se vor întoarce pe la vetrele lor, vor trebui să îndeplinească munca de pe câmp și în locul tovarășilor lor rămași la arme.

„Guvernul meu vrea menținerea păcii. Mulțumită ajutorului lui Dumnezeu și Profetului Lui, sunt sigur, că țara și drepturile noastre le vom putea apăra și ocroti în orice împrejurări”.

Proclamația termină apoi cu dorința ca soldații să asculte de superiorii lor și la nevoie să știe muri vitejește pentru patrie. Sultanul nădăruiește că armata își va îndeplini cu vrednicie datoria.

Ministerul de război a publicat proclamația însoțindu-o cu un ordin de zi, în care se cuprind următoarele declarații:

„Neclătita statornicie și dragoste de țară, de care a dat dovadă națiunea în decursul unei singure săptămâni de mobilizare, e un bun augur pentru armata otomană. Datorința ei este, ca în clipa hotărâtoare să ia mari jertfe asupra sa spre a șterge pentru totdeauna pata războiului balcanic. Existența califatului și a întregii lumi osmanlii atârnă acum de vrednicia și abnegația armatei”.

Ordinul de zi termină apoi dând sfaturi despre datorințele ofițerilor și soldaților.

Un funcționar al ambasadei germane din Petersburg a fost asasinat.

Agenția Wolff anunță: Merituosul funcționar dela ambasada germană din Petersburg, consilierul Alfred Kattner a fost omorât în chipul cel mai bestial. Consilierul Kattner, care e de 30 de ani în serviciul diplomatic la consulatul german din Petersburg, după plecarea ambasadorului și a personalului ambasadei, a rămas în capitala rusească pentru ca să îngrijească de edificiile ambasadei.

Turburări în Marsilia și Nizza.

„Leipzigiger Tagblatt” e informat dela corespondentul său din Ventimiglia că în tinuturile sudostice ale Franței au avut loc ciocniri sângeroase. În Marsilia, muncitorimea cu sentimente italiene a protestat împotriva războiului și împotriva debarcării de trupe din Tunis și Algir. Intre muncitori și trupele africane au avut loc ciocniri sângeroase. Spitalele sunt pline de răniți. Preste vre-o mie de locuitori în stare bună au fugit din oraș.

În Nizza au avut loc ciocniri sângeroase între Francezi și Italiani. Intre Nizza și Mentone circulația trenurilor a încetat. În Monte Carlo, care e părăsit din cauza războiului, stăpânește o dispoziție antifrancheză.

Germania sechestrează pretențiunile statelor străine.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung” scrie că comandantul suprem din Berlin a sechestrat toate pretențiunile ce le au la instituttele financiare germane statele cu cari Germania e în raporturi de război. Plătirea acestor pretențiuni

puterilor dușmane, după ce s'a început războiul, codul penal german o califică de tradare de patrie. Cu încasarea sumelor confiscate a fost însărcinat secretarul visterii imperiului.

Ruși au capturat un vapor german.

Constanța. — După știrile sosite aci flota rusească a capturat în Marea Neagră vaporul german „Atlas”. Matrozii și ofițerii au fost făcuți prizonieri, iar vaporul a fost înrolat la flota rusească.

Concentrarea trupelor rusești.

București. — În apropiere de granița Basarabiei au loc concentrări de trupe. Ambasadorul rusesc din București a declarat că aceste concentrări nu se îndreaptă împotriva României, ci trupele concentrate vor fi transportate pe câmpul de război pe căile ferate din Basarabia.

Trupele austro-ungare au intrat în Serbia.

Budapesta. (Oficial). — Ieri trupele noastre au intrat prin mai multe puncte în Serbia și au respins mult îndărăt trupele inamice ce au întâlnit acolo. Toate acțiunile trupelor noastre au reușit. Orașul Sabatz se află în proprietatea noastră.

Flota austro-ungară va intra în acțiune.

Milano. — „Corriere della Sera” află din portul Ancona: Comandantul unui vas al societății de navigație italiană „Puglia” care a sosit aci venind din Zara spune următoarele amănunte despre observațiunile ce a făcut în Marea Adriatică:

În vreme ce vasul italian a traversat marea, a întâlnit flota austro-ungară, care în plină putere naviga spre Otranto. Flotila consta din 29 unități, o parte erau cuirasate, iar celelalte torpiloare.

Grosul flotei era condus din depărtare de câțiva kilometri de două vase de pază, ca avanspost. Acestora le-a urmat un cuirasat, probabil vasul comandantului, care era înconjurat de 6 corvete-torpiloare plane, apoi 4 cuirasate, 1 flotilă de torpiloare de urmărire, apoi 10 torpiloare și iarăș 6 cuirasate.

Vasele austro-ungare înaintau cu o celeritate de vre-o 20 mile. Toate aveau drapelul de război pe turnurile de telegrafie fără sârmă. Pe hornurile vaselor ieșea fum foarte gros și negru, ceea ce dovedea, că mașinile lucrau sub mare presiune, gata în fiecare moment să ia o viteză mai mare.

Flota austro-ungară grăbia în calea vaselor germane Goeben și Bresslau cari se refugiau dinspre Messina. Întâlnirea vaselor a avut loc în apropiere de canalul Otranto.

Cele două vase germane erau urmărite de numeroase torpiloare franceze și engleze, dar după apariția flotei austro-ungare a încetat urmărirea.

Pola. — În portul Pola a fost declarată starea de asediu. Populația orașului a fost somată să părăsească portul în decurs de 48 de ore.

Luptele decisive vor avea loc în Internul Rusiei.

Viena. — Armatele rusești dela frontieră sunt în continuă retragere. În consecință e probabil, că evenimentele mari vor avea loc departe de frontierele noastre, pe teritoriul Rusiei.

Berlin. — „Deutsche Tageszeitung” se întreabă, că oare ce a îndemnat-o pe Rusia să înceapă războiul într-o stare atât de nepregătită împotriva Germaniei. Numitul ziar declară, că generalisimul armatei rusești, marele duce Nicolaevici de aceea a agitat pentru război, fiindcă avea speranța, că în cazul unui război, victorios întorcându-se în fruntea armatelor victorioase va fi proclamat țar al Rusiei.

INFORMAȚIUNI.**Ziua ostașilor.**

Arad, 2 (15) August.

E nu știu cum, să vorbești de „ziua” ostașilor, când te cugești, că suntem în toiul unui război, ce poate să dăinuască un an și că suntem la începutul unui veac, ce se distinge prin preponderanța rezorturilor militare în budgetul statelor.... Dar așa e firea omenească: îi plac frazele poetice chiar și în momentele tragicului. Ca la operă: bărbatul, care își ucide femeia trădătoare, cântă o arie intermonabilă.

Ziua ostașilor. Ce poetic, ce caritativ, ce nobil! N'o fi adevărat că „inter arma silaent muzae”. Nu tac muzele, când se porneste zinghenit de arme, ci se preface în surori de caritate, și în vânzătoare de prețioase nimicuri, prin șetre și de-a lungul ulțelor, — la ziua ostașilor....

Ziua de Marți ne va confirma spusele, sau ni le va desmînți.

— Avem în fața noastră un apel, iscălit „mai multe” — de sigur membre ale reuniunilor lemetești, cărora se adresează Uniunea, prin glasul căld al doamnei M. Balulescu. În acest apel ni se cere, să „facem nițică reclamă” zilei ostașilor, îndemnând mai ales, ca aici în Arad, la satura românească, ce se va improviza în fața prăvălii lui Weinberger, să nu lipsească, la ziua anumită, nici o doamnă și nici o domnișoară — cu neoboseala — și nici un domn, și nici un român — cu punga.

Reclamă? Dar noi credem, că ar trebui să dăm îndemnul, să stea lumea acasă, nu cumva să se oprească circulația... .

I. C. C.

Nu?

Din tabără. Primim la redacție: „Kedves... mivel, ha továbbitatni óhajtom leveleimet, kénytelen vagyok ellenőrizhető, tehát magyar nyelven írni, bár szokatlanul magyarul üdvözlöm a szélekről. Ugy mi mint katonáink kitűnő dispozicióban vannak és csak a teltség az ami bánt bennünket. Emelkedett hangulatunkat, tekintve reméltem, hogy ha a mindenható Isten is úgy akarja nem soká, vesztegeünk a délvídeken. Fegyvereinket az ég áldása kísérendi és az ellenség „miként a füst elvész; miként a viasz a tűz lángjától elolvad”. (Husvétí ének).

Az Ég oltalmazza bennünket, az otthon maradtakat pedig óvja meg a nyomortól és fájdalomtól.

Szibből fakadó üdvözléssel maradok hive **Opreanu István, tábori lelkész.**

(Românește: Fiindcă trebuie să scriu în o limbă, pe care cei de aici o înțeleg, dacă vreau, ca să mi se trimită mai departe scrisorile, te salut în limba ungurească de-aci dela margini. Cam neobișnuit. — Atât noi cât și soldații noștri suntem cât se poate de războinici. Un singur lucru ne supără: că stăm pe loc. Având sufletele atât de înalțate, cu ajutorul Domnului nu mult vom mai zăbovi pe la sud. Binecuvântarea cerului va fi cu armele noastre, și dușmanul are să „piară ca fumul, și ca ceara de fața focului”. — Domnul să fie cu noi, iar pe cei de acasă păzească-i de nevoi și de dureri. — Ștefan Oprean, preot militar.

Cuvintele unui basarabean. „Rusul știe că cu răma se prinde peștele. Vă imbie Basarabia pentru ca să vă înghită România. Fiți pentru Dumnezeu circumspecți și nu credeți ademinerilor muscălești. La noi încă s'a lășit svonul acesta, dar vă spun sincer că Basarabeni s'au cutremurat. Noi suntem ruși de o sută de ani dela sânul României, sufletul ni plin de amărăciune. Dacă ne-am ști alătura de frații noștri ai crede că ne-am simți mai ușurați. Nici asta nu. Las să fim numai noi cei nenorociți, la ce am mai trage și pe alții în vârtejul nenorocirii noastre?”

De bună voie să nu-i lăsați să treacă Prutul căci ei sunt oaspeți cari nici cu sila nu vor mai ieși din moșia voastră. De-or vrea să treacă cu

forța să săriți cu toții la hotară și să vă apărați pământul strămoșesc murind mai bine până la unul, decât să-l lăsați încălcat de cisma Cazaului. Căci dacă-i lăsați Rușii ei sunt mulți și vă cutropesc țara”. — (*Gazeta Trans.*)

Logodnă. D-soara Cornelia Sebeșan din Săcușigi și dl Victor Popovici cand. de preot din Silha, logodiți.

Felicitările noastre!

Ordinațiunea ministrului de interne privind la colectări publice. Ministrul de interne, Ioan Sándor a dat, cu datul de 6 Augst, în scopul ajutorării familiilor celor plecați în război, o ordinațiune către prefectii comitatelor și primarii orașelor, prin care îi provoacă ca în vremurile aceste de grele încercări pentru țară să nu mai dea permisiunea pentru alte colectări publice în scopuri de binefacere, decât singur numai pentru colecte cari se fac pentru ajutorarea familiilor, a căror membri au plecat pe câmpul de război pentru salvarea cinstei și a viitorului țării, precum și pentru instituțiile cari și-au pus de țintă alinarea durerilor răniților și îngrijirea lor.

Prizonieri poloni. Ni se scrie: „In noaptea de 12 spre 13 l. c. au sosit dinspre Galiția patru trenuri cu 4000 de Poloni prizonieri, cari vor fi așezați în bărci construite spre acest scop între comuna frunțasă românească Mădăras și orașul Sătmăr. Și la Carăi vor fi așezați aproape la trei mii prizonieri poloni. În Polonia (partea Rusiei) — precum se aude din prizonierii aceștia — populația s'a resculat contra cazacilor și pretutindenea o primește oastea germană și austro-ungară cu vădită însuflețire.” — Coresp.

AVIZ CĂTRE PUBLICUL ROMÂN. Cunos-când multele lipsuri ale poporului nostru dela sate, am deschis în Budapesta un *Btrow de informații* ca în felul acesta să stau în ajutorul publicului român în ori care afacere ce se ține de Budapesta.

Dau informații referitor la rugărilor înaintate ministeriului ori Curlei. Urgitez rezolvarea lor și rog rezolvare favorabilă. Mișlocesc împrumuturi ieftine pe amortizare și vânzări de moși și păduri.

Cine vrea să-și cumpere locomobile, motoare, moară, mașini de imblăntit mânăte cu locomil, cu motor, cu cal ori cu mâna, mașini de sămănat grâu, de cosit grâu, ori lărbă, pentru adunarea fânului ori despolarea cucuruzului, pluguri etc să imi scrie mie căci gratuit îl recomand fabricii de unde își poate cumpăra toate aceste pe rate și cu prețuri mai ieftine ca la agenturii jidovești. Scopul meu este ca țărănul român să-și cumpere marfă bună din mâna primă și cu garanță mare. Să vă ferțiți de firme cari nu sunt fabrici. Să vă ferțiți de agenți jidovi căci vă înșeală.

Vă recomand o invenție nouă: o morișcă cu 2 petri și sită mânăte cu mâna care face 100 kg. făină la zi. Prețul e 320 cor. pe rate.

La dorință trimit gratuit planuri de mori și catalog ilustrat despre toate recvizitele economice.

Cu stimă:

Ne 2036—15

L. OLARIU.

Budapest, II., Margit-körut 11.

x Nadler és Dr. Schönfeld fabrică de oroloage pentru turnuri, Budapesta VIII. Prater 9. O recomandăm în atenția On. public cetitor. Această firmă, după cum suntem informați li-ferează cele mai perfecte oroloage pentru turnuri, cu preț redus bisericilor și comunelor. Trimite om de specialitate pentru luarea măsurilor necesare pe cheltulala proprie. Ia garanție pentru oroloagele liferate. Lămuriri și catalog trimite gratuit celor ce se refer la acest anunț din ziarul nostru. (N 2126)

POSTA REDACTIEI.

T. G. preot, Purcăreni. Am publicat necrologul, deși cu oarecare întârziere, provenită în urma dezordinelor dela postă. Rugăm să renunțați la hotărârea Dvoastră.

Ion Gorun. București. Conform dorinței Dv. Vă avizăm la acest loc, că V'am trimis o scrisoare, răspunzându-Vă la întrebări. Multe salutări.

Sighișoara. Avem o colecție întreagă de cărți postale, ce ne înjură anonim. Am pus-o și a Dvoastră la colecție.

Iacob Prangate, Ilva-mică. Constatăm la acest loc, că informația din nrul 162 al ziarului nostru a fost iscălită, prin abuz cu numele Dvoastră, și că Dv. credeți, că autorul ei adevărat este Andron Alexandru.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

o farmacie

cu drept vechiu real, de vânzare cu preț ieftin. Condițiuni favorabile. — Adresa la administrația ziarului. E foarte recomandabil pentru farmaciști români.

(Me 2248)

LIBRĂRIA SI TIPOGRAFIA „ȘCOALA ROMÂNĂ” DIN SUCEAVA

caută un

funcționar comercial

serios, capabil și cu însușiri recomandabile în etate de 23—24 ani. Salar lunar între 120—150 cor. Timpul intrării în serviciu 1—15 August. Respectivul are posibilitatea să avanseze și la postul de conducător al acestui Institut. — Ofertele însoțite de atestate coplate, de certificatul de naștere și de fotografie, să se adreseze librăriei „Școala română” Suceava (Bucovina).

(So. 2254)

STABILIMENTUL DE HIDROTERAPIE

și cură fizică-dietetică al doctorului

LAZAR POPOVICI

WIENA, XIII (Hietzing) str. Eduard Klein nrul 33.

În imediata apropiere de parcul împă-rătesc Schönbrunn. Po 2101

Prospecte și deslușiri gratis.

FELICIAN PAPP

DENTIST DIPLOMAT

Șimleul-Silvaniei

(Szilágysomlyó),

Arany János-utca 1.

— — —

Execută coroane de aur și platină, șiruri complete de dinți în cauclic și celuloid, apoi dinți artificiali fără de pod și cari nu se scot din gură, foarte potriviți pentru a putea mânca pe ei și cari înlocuiesc deplin dinții naturali. Vindecă dinți și rădăcini bolnave, execută plombare de rădăcini cu aur, platină, argint, porțelan și cu cel mai noul dinți. Stelle cari pot fi schimbate, și cari se potrivesc și la poduri cari nu se scot din gură. Po 1802—15

Park-sanatorium

BUDAPEST, VI, Aréna-út 84/b.

Városliget.

Desp. urologic, pentru suferinzi de boale de

rinichi — bășică

și postata.

Le 2058

Ceasornice,
Bijuterii,
Gramofoane, Plăci.

Chiar și pentru
plătiri în rate.

Ceasornice „Strava”, Uela 5 cor. în sus, imele-litara 80 filleri. Lunar noue recepții de plăci. Mare magazin de articli pentru sport și lampe electrice pentru buzunar! Pentru clasornicele și gramofonele noul se dă garanție de 10 ani, iar pentru reparație o garanție de 5 ani. Atelier de reparație pentru ceasornice, bijuterii, gramofone. Schimb de aur și argint zdrobit. Tóth József, Cronometru și orologier artistic, Seghedin (Szeged) Dugonics-tér Nr. 11. Numeroase scrisori de recunoștință. Prețuri însoțite gratis. Permanent nou-tăți de plăci românești.

Noua berărie de Steinbruch

și-a început deja calea triumfală.

Depozit principal:

Kaufmann Lajos és Tsa
Arad, piața Boros Béni 21.

Adresa:

HAUPTSTÄDTISCHE BIERBRAUEREI A. G.
STEINBRUCH.

(Bo 2245)

SANATORUL ȘI HIDRO-TERAPIA ISTVÁN-UTI

TELEFON: 81-01.

Din nou zidit, cel mai modern aranjat institut particular de cură pentru suferinzi de boale chirurgice, interne și de nervi. Cură hidrotropică și pentru bolnavi externi. Cură magnetică Arsonvalizare. Totfelul de tratamente electroterapeutice. Băi de acid carbonic. Băi solare. Gimnastică suedeză. Röntgen.

Prim-medic-director:

Dr. VIKTOR DAPSY de DAPSY, operator.

Prospect.

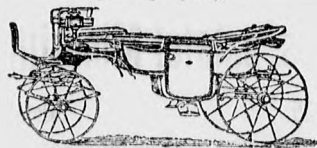
Budapest, VII., István-út sarok Hungária-út 9.

(E 2225)

Prima fabrică de trăsuri, cu instalațiuni de mașini este a lui

Kovács István

Temesvár-Józsefváros, str. Fröbel nr. 58.
(Casa proprie).

Fabricant de trăsuri și autocaroserie, furnizorul postelor reg. ung. și mecanismelor militare. — Mare depozit permanent de toffelul de trăsuri și calese noul și folosite. — Atelier de reparatură. — Atelier de făurire, rotarie și de lustruit.
(Ko 1984)

Prețuri
ieftine!

(Ba 2207)

Garanță
pe 10 ani

Mașină familiară de cusut Cor. 75
Mașină de cusut cu luntre rotundă Cor. 130
Mașină bobbin central. . . Cor. 140

Pentru plățiri în rate
cu 12% mai scump.

Biciclete, gramofone, părți separate la acestea. — Pețuri de fabrică, cu garanță. — Numai artelile de primul rang.

BAUMGARTEN GÉZA, Marosvásárhely.

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de ciocoladă și zaharicale pentru prețuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Heller, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrásy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.

(Ga 2270)

Pentru sezonul de Paști și Rusalii!

Recomand depozitul meu bogat asortat în PĂLĂRII de păslă, de pale, panama, florentine ș. a. CHIPIURI de mătăsoasă, șofa, șeviot și luster, ALBITURI, gulere, mansete și batiste, cravate, bretele și Țertele, UMBRELE și ploiere, PORTMONEIE și tabachere, GHETE în chevraux, chevrett și box, MĂNUȘI de piele, glace, sued și ață, colorii solide, în fazon modern și exclusiv fabricate de rangul prim ș. a. Borsallno, Ita, Hückel, Cooperativa, Pichler, Bossi și Böhm, — loss & Löwenstein — Lichtmann și Manhelm etc. desfacere în engros și detaliu dela callitatea cea mai ieftină până la cea mai fină pe lângă prețuri moderate și strict fixate. Rog spriljnu! onoratului public român în deprinderea mea, semnez

Cu deosebită stimă: (Ba 1918—15)

Joan Balint „János”

prăvălie de modă pentru domni și băieți

Timișoara-Fabric. — (Platual orașului).

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote. — Fabrica de scaune de fier pentru clopote alul

Fiul lui Antoniu Novotny, Timișoara-Fabric.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. — Sunt recomandate cu deosebire CLOPOTELE GĂURITE, de dănsul inventate și premiate în mai multe rânduri, care sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu ȳuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel: ca un clopot patentat de 327 kg. este egal în ton cu un clopot de 461 kilograme patentat după sistemul vechiu. — Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fier bătut, de sinestătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. — Prețuri-curente ilustrate trimis gratuit.

IN ATENȚIUNEA CĂLȚUNARILOR!

Cele mai frumoase și mai bune fețe pentru ghețe și pentru cisme și achizite pentru ghețe mai bine și mai ieftin se pot procura dela:
Ve 1765

Dacă dorești să ai ghețe bune și comode dar și elegante, pe lângă prețuri foarte moderate, atunci să te adresezi cu încredere firmei:

WEIDNER JAKAB, fabrică de fețe pentru ghețe — călțunar pentru domni și p. femei

Lugoj, str. Széchenyi. :: Telefon: 87. :: Prețcurent gratis.

STEFAN REGEL

măestru faur

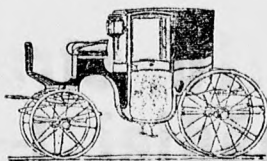
Lugoj, Str. Buziașului Nr. 30. (Casa proprie)

Ofer on. public bogatul meu magazin de toffelul de birje, drocare și toffelul de trăsuri țărănești.

CATALOG
ilustrat se trimite
gratis și franco.

(Re 1985)

Prețuri ieftine.

Lucrările de faur, reparările trăsurilor și alte lucrări în această branșă se execută în mod artistic.

MENZEL K. C.

fabrică de plăci pentru acoperit, — ciment de lemn, — asfalt și plăci de izolare POZSONY.

Birou în Budapesta: VII., Erzsébet-körut nr. 13.
Reprezintant: SÁNDOR ARNOLD.

Inf. 1696 POZSONY. Decorat cu 25 dipl. SZOMBATHELY.
Telefon „József” 41-01.

Placă ancorată brev. e cel mai bun material de izolare al secolului. — Execuție de pardosire cu asfalt, acoperire și izolare.

„Ruganit”, placă de piele pentru acoperit fără miros.

Execută toffelul de lucrări de asfaltare, acoperire, izolare etc. cu specialitate.
(E 2029)

OLIVIU PASCU

— Inginer diplomat —

Orăștie--Szászváros

Strada Berilului numărul 8.

Îndreptinde orice lucrări tehnice și anume: măsurări de pământ, de păduri, parcelări, corecții de hotar, brazde, cât și desemnări de mape și schițe. Pregătește planuri și preliminare privitoare la-orice-fel de clădiri și alte lucrări, edifică vile, case de locuit, clădiri economice, plafoane și poduri de betonarmat, șoșele, trenuri normale, trenuri economice și industriale, canale, apaducte, jilipe, etc. — Intesații sunt rugați a se adresa cu încredere firmei care cu plăcere le va sta la dispoziție!
(Pa 1061—68)

Alifie „Mágnás” p. față:

singurul mijloc cosmetic nevătămător, contra sgrăbunțelor, despoierii pielii, petelor din față, crepării pielii, roșatei și contra tuturor boalelor de pe. După întrebuintarea unei singure tegle dispar sbărciturile feței. Prețul 1 tegle 1 cor. 50 fileri. Pudră „Mágnás” (în 3 culori) 1 cutie 1 cor. 50 fl. Săpun „Mágnás” 1 cor. 20 fl.

Cosmetic „Mágnás” pentru mâni: foarte folositor pentru catifele, crepate, aspre și sbărcite. E de prisos a se mai întrebuinta glicerina și vaselin, deoarece efectul cosmeticului „Mágnás” e singur și acest cosmetic poate fi întrebuintat și ziua. Prețul 90 fl.

„Antipertussin”: mijloc excelent contra tusei și răgușelii, respirației grele, catarului tusei măgărești la copil — Prețul 1 cor. 80 fileri.

Spirit „Prima”: mijloc excelent contra reumel și podagrei, durerii de cap și de dinți. După 1—2 întrebuintări are efect sigur. — Prețul 1 sticle mari 1 cor. 50 fileri.

Spirit „Cappilloform”: singurul mijloc-excelent contra căderii părului. — Prețul 1 cor. 80 fileri.

„Deutoform” apă pentru gură: cel mai bun mijloc contra mlosurii și decăderii stricărei dinților. Prețul 1 cor. 50 fileri.

Balsam de Ardeal pentru stomac: mijloc excelent contra durerilor de stomac, lipsei de apetit, incuierii scaunului, stomacului stricat și boalelor de stomac. — Prețul 1 cor. 50 fileri.

Vopsitor pentru păr: în culoarea neagră, întunecată și brunată deschisă, mijloc excelent și durabil, nu murdărește albiturii de pat — Prețul 5 cor.

Regenerator pentru păr: redă părului cărunț culoarea originală. — Prețul 1 cor. 20 fileri.

Contra ciurmei de porci: precum și în contra tuturor boalelor porciilor, cel mai excelent medicament, recomandat de către medici, este pravul de Ardeal pentru porci. — Prețul unei cutii mari 1 cor., o cutie mică 50 fileri. O singură întrebuintare a pravului de Ardeal pentru galițe încetează perirea galițelor. — Prețul 1 cor.

Hipnonervin: singurul mijloc sigur și probat contra nervosității și a insomniei. — Prețul 3 cor. — Toate medicamentele mai sus amintite se află de vânzare și se pot comanda numai la farmacia lui

Kelemen Sándor, Zilah.

Vă păziți de imitații!!

(Ke 898)

INTREPRINDERE TEHNICĂ ȘI DE LUMINAȚIE

Arad, Weitzer János, palatul Minorităților.

Telefon 35.

Telefon 35

Instalațiuni electrice cu prețuri foarte convenabile

Oferim on. public candelabre elegante cu prețuri moderate. Ținem la dispoziție prețurentul original al celor mai de seamă fabrici de candelabre. Executăm totfelul de transformări de candelabre, cea-ce aducem la cunoștință mai ales acelor ce-și schimbă locuința. Telefoane de casă, instalațiuni de sonerii electrice pentru camere, aranjamente și reparări; lampe electrice pentru busunar, ciucuri și prisme de sticlă, totfelul de articli și instrumente de luminație.

Cu deosebită stimă.

INTREPRINDERE TEHNICĂ ȘI DE LUMINAȚIE

HOFFMANN és Társai, în ARAD.

INSTITUT DE ASIGURARE ARDELEAN „TRANSYLVANIA”

SIBIU, strada
Cisnădiei 1—5.

(EDIFICIILE PROPRII.)

Asigurări împotriva focului, pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile, etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai favorabile condiții.

Asigurări asupra vieții (pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului, asigurări de penzie și de participare la câștig asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, asigurări pe spese de înmormântare.

Asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și alte nenorociri întâmplătoare.

Asigurări contra grindinei (de piatră). Asigurări de pagubă la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1913 K. 5.635.328-12

Capitale asigurate pe viață achitate 5.755.858-27

Starea asigurărilor cu sfârșitul anului 1913 (foc 144.436,366-—

Fonduri de întemeiere și de rezervă 12.067,702-—

2.696,458-—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile direcțiunii, strada Cisnădiei nr. 5. la agentura principală în Arad, Brașov, Cluj precum și la toate agenturile locale.

Persoane versate în acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului cu condiții favorabile.

(Ta 239—52)

Agentia W
gust: împăra
Berlin la car
ma pe care a
tel: invinger
dreaptă!

(A. T. U.)
și preșidentul
curești. În cale
mit și călăuzit

LUPTA D

(Tel

(A. T. U.)
trecută lupt
pele noastre
mașului tar
jevo. Am lu
rat număr
stre s'au lu
Indeosebi a
pozițiuni în
de infanterie
soldătime în
vitejia tenac
dincioși re
Vestii amân
informarea
mează mai

Din Peter
zilnic un ata
escadre jap
știe încotro.

Eu tot
română. Ar
atunci, căm
vut încred
pe o rassă
tență sunt

Prevad
implini.

Apucătu
pentru Ro
înțeleagă,
șilor.

Toată l
ge Român
acelui auto
apărarea a
vul, că ei
nia, alături
fătea aten
de sânge a
de lauri a
țuitorul tu
sal, numai
tul la cons

Oricine
mâni, daci
drept de